2025

Flyplasshåndbok Lørenskog

Gry Strand

OUS HF

23.10.2025

Innholdsfortegnelse

1. Generelt 3
1.1 Hensikt og målsetting 3
1.2 System for dokumentstyring 3
1.3 Ansvarsforhold 5
2. Konsesjon og godkjenning 6
2.1 Konsesjon 6
2.2 Godkjenning 6
3. Flyplassdata 8
4. Operasjon og vedlikehold 12
4.1 Bakketjeneste 12
4.2 Plasstjeneste 13
4.3 Elektrotjeneste 18
4.4 Brann- og redningstjeneste 21
Havariplan 21

Revisjonsoversikt

Utg-Rev	Dato	Endring	Kapittel	Utarbeidet	Kontrollert	Godkjent
01-01	01.10.24	Oppdatert versjon	Alle	KS/HJKN/GS	KS	GS
01-02	29.10.24	Oppdatert etter tilsyn		KS/HJKN/GS	KS	GS
01-03	10.05.25	Oppdatert kontaktpersoner.	1.3	KS	KS	
01-04	23.10.25	Oppdatert kontaktpersoner.		KS/TL	KS	

1. Generelt

1.1 Hensikt og målsetting

Hensikt og målsetting med flyplasshåndboka er å presisere ansvarsforhold, samt opplyse brukerne hvilke regler og bestemmelser som til enhver tid gjelder og hvilken utforming flyplassen har. Flyplasshåndboken og dokumentene som håndboken refererer til, skal til enhver tid være komplette og korrekte. Flyplasshåndboken skal være oversiktlig og lett å finne fram i.

Håndboka er utformet etter krav i BSL E 4-1.

1.2 System for dokumentstyring

Innholdsfortegnelse. Se innhold side 1

Dokumentstyringssystem ifølge BSL E 4-1 § 5 (4) b.

I forbindelse med årskontrollen av landingsplassene i OUS, har sikkerhetsseksjonen ansvar for å sørge for et system som ivaretar revisjon av driftshåndboken, opplæring av oppmøtepersonell og plasstjeneste, havariplan, varslingsplan, øvelser og kontroll av slukkemidler.

Flyplasshåndbokens dokumentstyringssystem og gjeldende dokumenter er lagret på sikkerhetsseksjonens filområde (Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams) for å sikre at flyplasshåndboken og dokumentene som håndboken refererer til, til enhver tid er komplette og korrekte er det utarbeidet en eHåndboksprosedyre eHåndbok - Helikopterlandingsplass - årlig kontroll og revisjon (ous-hf.no).

Prosedyren revideres en gang per år. Etter at alle punktene er utført og alle lister er registrert, skal prosedyren lagres med ny revisjonsperiode. Denne skal kun være gyldig for et år om gangen.

Prosedyren er vedlagt under (145070)

Prosedyre 145070 - Årskontroll av helikopterlandingsplassene på OUS

I forbindelse med årskontrollen av landingsplassene i OUS har sikkerhetsseksjonen ansvar for å sørge for et system som ivaretar revisjon av driftshåndboken, opplæring av oppmøtepersonell og plasstjeneste, havariplan, varslingsplan, øvelser og kontroll av slukkemidler.

Årskontroll og revisjon av prosedyren

Denne prosedyren skal revideres en gang per år. Etter at alle punktene er utført og alle lister er registrert, skal prosedyren lagres med ny revisjonsperiode. Denne skal kun være gyldig for et år om gangen.

Driftshåndboken

Driftshåndboken kontrolleres. For å finne ut om den har behov for revisjon skal man gå inn på luftfartstilsynets nettsider og sjekker om det er gjort noen endringer i regelverket siden forrige versjon. Gjeldende regelverk for våre landingsplasser er BSL E 4-1. Etter at dette er gjort skal man endre revisjonsnummer og dato for godkjent i dokumentet. Dokumentet er lagret på Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams.

Opplæring

- Oppmøtepersonell
  - Alt personell som har ansvar for mottak av helikopter skal ha opplæring i dette samt bruk av slukkemidler. Listen over oppmøtepersonell som har gjennomgått opplæring skal oppdateres. Listen finner man på Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams.
  - Dato for siste kontroll føres på lista.
- Plasstjenesten
  - Personell som har ansvar for plasstjenesten skal ha gjennomgått opplæring. Opplæringsplan, sjekkliste og liste over plasstjenesten finner man på Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams.
  - Dato for kontroll og opplæring føres på lista.
- Ansatte kundesenter.
  - Opplæring i bruk av avvikssystem for mottak av avvik fra helikopterplassen. Sende avvik til riktige fagpersoner i organisasjonen. Dokumentet er lagret på Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams.
  - Dato for kontroll og opplæring føres på lista.

Kontroll av slukkemidler

Slukkemidler på Lørenskog helikopterlandingsplass blir årlig kontrollert etter leverandørens spesifikasjoner.

Havariplan og varslingsplan

Årlig kontroll og revisjon av havariplan og varslingsplanen skal lagres i mappen Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams.

Øvelser

I henhold til forskrift BSL E 4-4 skal det avholdes regelmessige øvelser på havariplanen. Denne skal avholdes minst hvert halvår. Dette utføres minimum som "table top" øvelser. Beskrivelse av øvelse scenario og deltagere loggføres på Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams.

Flyplassjefen skal også minst hver annet år anmode politiet om å gjennomføre en katastrofeøvelse på flyplassen der alle instanser som inngår i havariplanen deltar. Invitasjon og eventuelt øvelse scenario lagres på samme område på Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams.

1.3 Ansvarsforhold

Ansvarsforhold vedrørende flyplasshåndboken. Delegering av myndighet til å utarbeide og fastsette håndboken eller deler av håndboken.

Eierforhold; Helikopterplassen på SPAT, Lørenskog eies av;

Oslo Universitetssykehus HF.
Postboks 4950 Nydalen
0424 Oslo
Telefon: 23 07 00 00

Ansvarshavende for helikopterplassen/bakketjenesten;

Flyplassjefen har ansvaret for at innholdet i denne flyplasshåndboken er korrekt og tilstrekkelig utfyllende.

Flyplassjef
Gry Strand, telefon 991 64 705
Stedfortreder er Kjetil Sagstad 974 92 168

Plasstjenesten:
Ansvarshavende for plasstjenesten er John Hofseter, tlf. 99 21 35 09
Som en del av bakketjenesten har leder for plasstjenesten ansvar for utarbeidelse, vedlikehold og dokumentasjon av prosedyrer som sikrer at flyplassens ferdsels- og sikkerhetsområder til enhver tid tilfredsstiller godkjenningsvilkårene og kravene i BSL E 4-2

Elektrotjenesten og plassvedlikeholdet:
Ansvarshavende for elektrotjenesten og plassvedlikeholdet:
Willy Simble 941 49 722
Stedfortreder er Theodor Risan 902 57 074
Leder for elektrotjenesten og plassvedlikeholdet har ansvar for utarbeidelse, vedlikehold og dokumentasjon av prosedyrer som sikrer at lysanleggene med bakenforliggende forsynings- og fordelingsanlegg til enhver tid tilfredsstiller godkjenningsvilkårene og kravene i BSL E 4-3

Rapportering av forandringer ved helikopterplassen
Dersom det inntreffer forandringer av/på plassen, dens utrustning eller ved plassens umiddelbare nærhet som innebærer en vesentlig forandring av grunnlaget for godkjennelse av plassen, skal flyplassjefen omgående rapportere dette;

For elektronisk oversendelse: **postmottak@caa.no**
Per post: Luftfartstilsynet
Postboks 243
8001 BODØ
Tlf; 75 58 50 00 Fax; 75 58 50 05

Flyplassjefen har ansvaret for utgivelse av flyplassinformasjon og kartverk, på forespørsel.

Rapporterings- og varslingsplikt ved luftfartsulykker og luftfartshendelser mv
I henhold til BSL A 1-3 skal det rapporteres og varsles ved luftfartsulykker og luftfartshendelser mv.
Hendelser som skal varsles eller rapporteres er:

- Luftfartsulykker - Varsles til AMK og politimyndighet
- Alvorlige luftfartshendelser - Varsles Statens havarikommisjon og AMK
- Alvorlige tekniske feil - Luftfartstilsynet
- Hendelser med farlig gods i luftfartøy - Politimyndighet, brannvesen og AMK
- Kollisjon mv. mellom luftfartøy og fugl - AMK

Varslingen utføres i henhold til hendelse og §6 til §10 i BSL A 1-3.

Operatører på plassen
Operatører på plassen vil være Statens Luftambulanse, ved;
Norsk Luftambulanse AS og Lufttransport AS
Andre operatører på ambulanseoppdrag kan benytte plassen til påkrevde landinger ved behov.
Andre operatører enn de ovennevnte må selv gjøre seg kjent med plassens beliggenhet, utforming, belysning og begrensninger.
Andre operatører skal ha godkjennelse fra ansvarshavende for hver enkelt bevegelse.
Katastrofe/akutt-operasjoner er unntatt denne restriksjon.

2. Konsesjon og godkjenning

2.1 Konsesjon

Gjeldende konsesjon og konsesjonsvilkår, jf. BSL E 1-1.
Konsesjonen er gjeldende til 1. juli 2026. Konsesjonen er vedlagt og ligger lagret på Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams

2.2 Godkjenning

Gjeldende godkjenning og godkjenningsvilkår, jf. BSL E 1-2.
Godkjenningssertifikat er vedlagt og er gyldig til 1.11.2024.
Sertifikat og vedtak om fornyet teknisk- og
operativ godkjenning ligger lagret Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams

Elektronisk signert

N O R G E

Godkjenning av flyplass

I henhold til lov av 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart § 7–11 godkjennes herved

Lørenskog helikopterplass

beliggende i posisjon 59° 55' 93" N, 010° 59' 21" E

Generelle vilkår:

1. I medhold av luftfartslovens § 7–11 tredje ledd er det fastsatt følgende vedlagte spesielle vilkår for godkjenningen datert 22.10.2024.
2. Dersom det inntreffer forandringer av flyplassen, dens utrustning eller flyplassens omgivelser som innebærer en vesentlig endring av grunnlaget for godkjenningen, skal innehaver av flyplassen omgående rapportere dette til Luftfartstilsynet.
3. Dersom innehaver av en flyplass tillater den brukt uten gyldig godkjenning eller dersom den ikke lenger oppfyller de krav som er satt i godkjenningen, kan dette medføre straffeansvar i henhold til luftfartslovens § 14–21.
4. Denne godkjenningen erstatter alle tidligere godkjenninger av Lørenskog helikopterplass og har gyldighet **fram til 01.06.2025**.
5. Luftfartstilsynet kan trekke tilbake godkjenningen dersom vilkårene ikke oppfylles. Godkjenningen kan suppleres med ytterligere krav dersom Luftfartstilsynet finner det nødvendig.

Bodø, 22.10.2024

Henning R. Tennes
seksjonssjef – Flyplass og flysikring

3. Flyplassdata

POSISJON: GPS 59.55.93 Nord 010.59.21 Øst (ARP)

HØYDE MSL: 557 fot / 170 meter over havet.

INN-
OG UTFLYGING: Nordlig sektor; 160° - 340°
Sydlig sektor; 010° - 190°

Prioriterte inn- og utflygningsflater:
Så fremt værforholdene tillater det, skal nordlig sektor prioriteres brukt på dagtid.
Sydlig sektor prioriteres på sen kveld og natt.

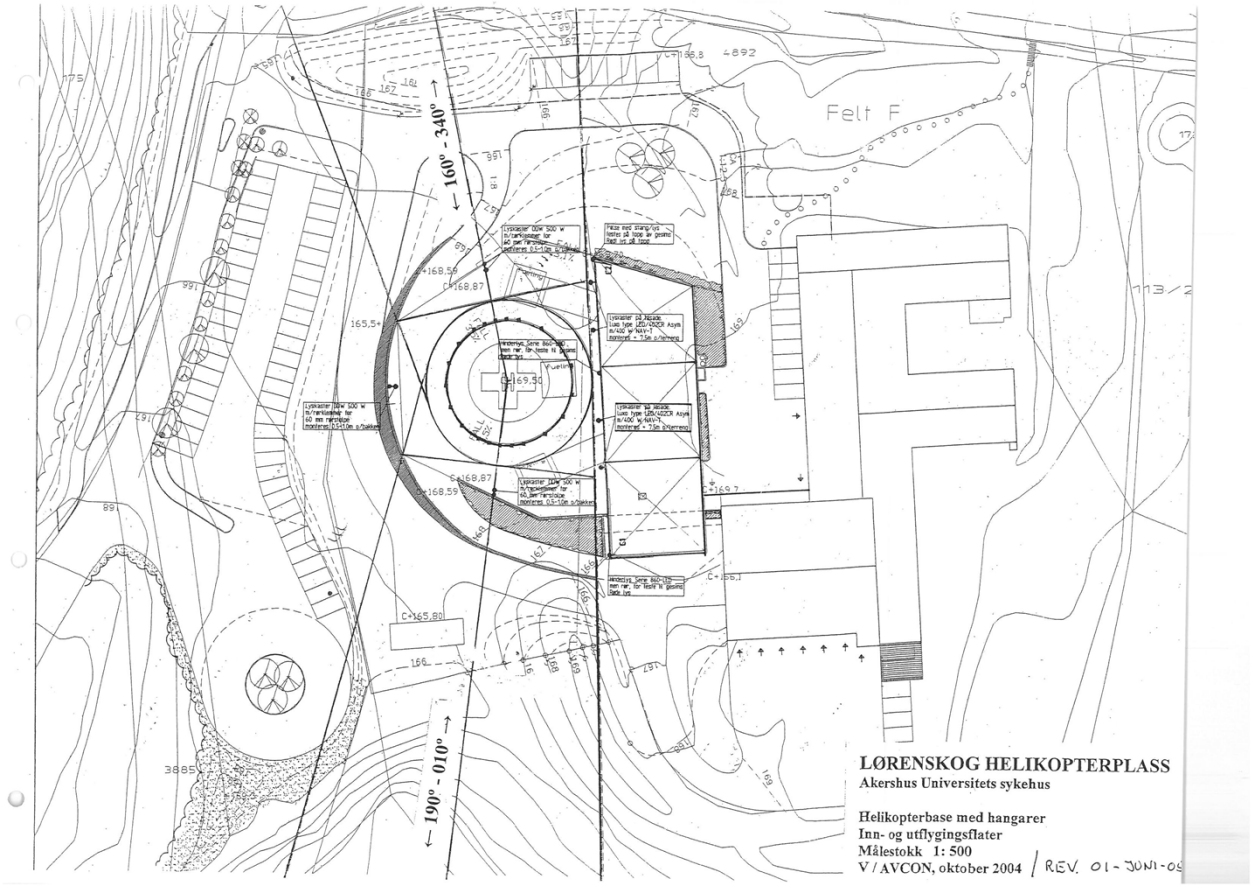

LANDINGS- OG AVGANGSOMRÅDE;
FATO/TLOF har en diameter på 20,55 meter og består av sirkulært, asfaltert setningsområde. Hele området har en bære-evne ≥ 13 tonn. Helningen er under 3 %. (Se tegning og bilde)
Helikopterplassen er plassert på bakken.

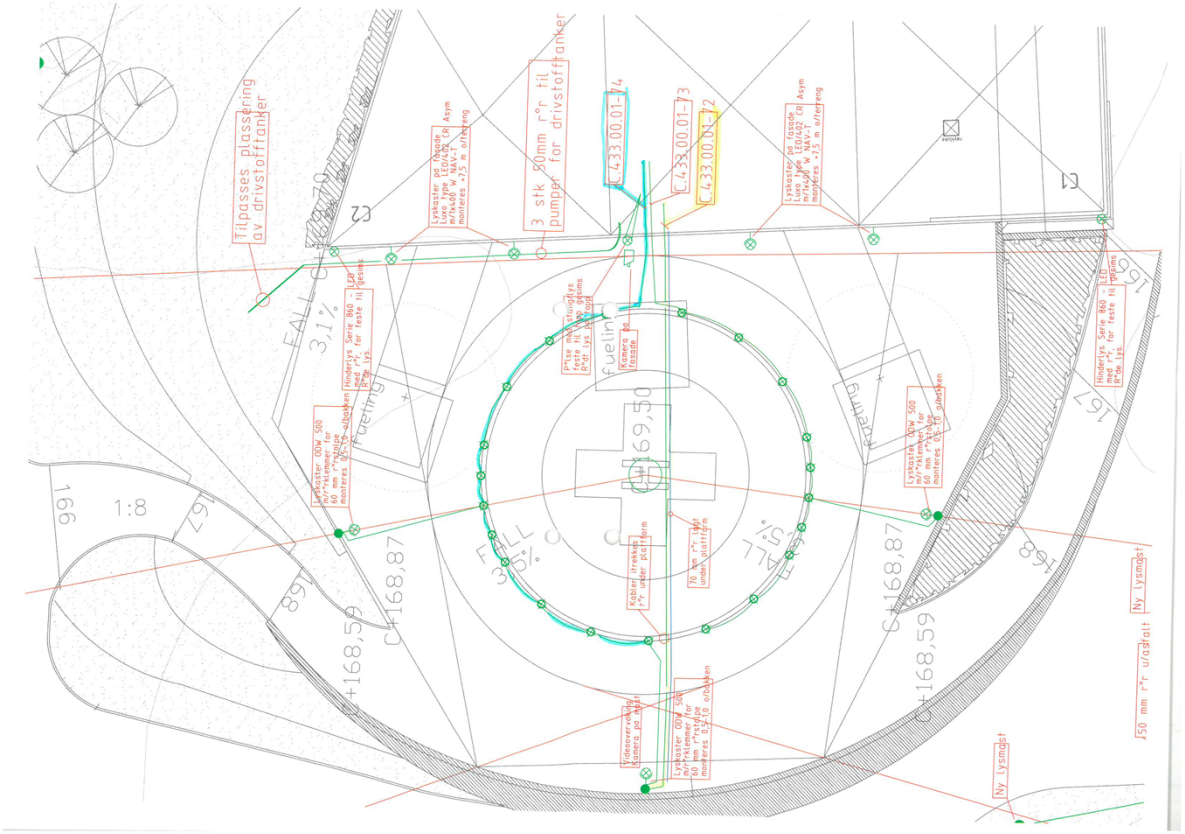

SIKKERHETSOMRÅDER;
Sikkerhetsområder i h.h.t. BSL E 3-6 §8 (1), bestående av asfaltert område med jevn overgang fra FATO/TLOF. Sirkulært område som strekker seg 3,5 meter utenfor FATO/TLOF. (På tegning er dette sirkelen som går utenfor FATO/TLOF og landingslysene).

HINDERE;
Inn- og utflygningsflate med senterlinje 160° – 340°

- har ingen hindre.
- Sideflaten mot øst har et parkeringshus langs flaten i en avstand på 120 m. Bygningen er merket med 2 hinderlys. Hinderlys nærmest landingsplassen har posisjon 59° 55’ 58.8”N, 10° 59’ 14.2”Ø. Hinderlys lengst unna landingsplassen har posisjon 59° 55’ 58.8”N, 10° 59’ 14.2”Ø.
- Sideflaten mot øst har et modulbygg i direkte tilknytning til hangar som nesten tangerer sideflaten. Bygningen er merket med 2 hinderlys, dette har posisjon 59° 55’ 56.5”N, 10° 59’ 13.7”Ø. Bygget er 18 fot høyt.
- Sideflaten mot vest har ingen hindre.

Inn- og og utflygingsflate - med senterlinje 010° – 190°

- har ingen hindringer
- Sideflatene på begge sider av inn- og utflygingsflaten har trær som gjennomtrenger flatene i en avstand av 75 meter fra setningspunktet.
- Sideflaten mot øst er begrenset av hangarbygningen som er merket med totalt 4 hinderlys (se tegning)

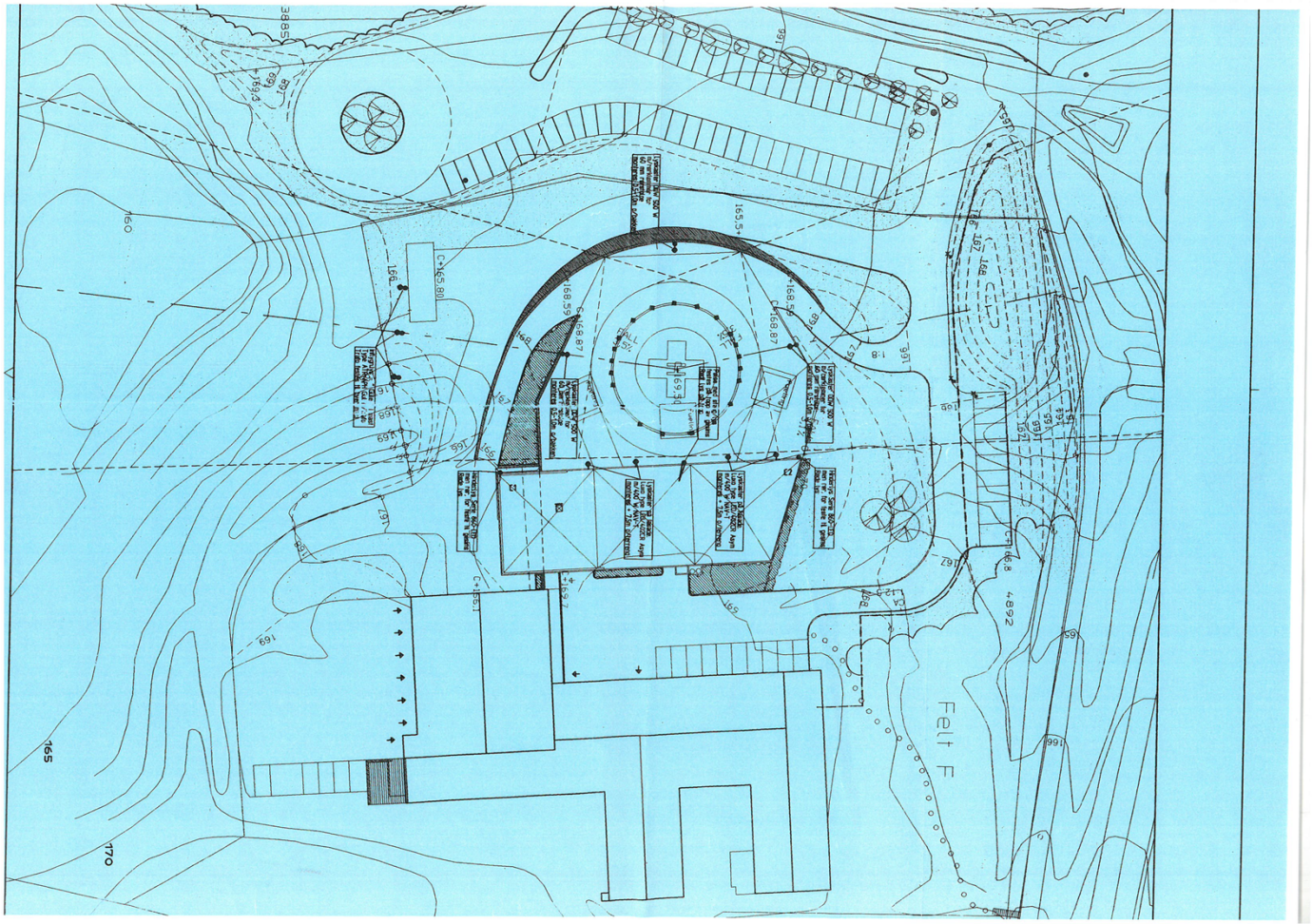

ANVENDELSES- OMRÅDE;
Helikopterplassen er godkjent for VFR-trafikk i dagslys og mørke med helikopter som ikke er større enn dimensjonerende helikoptre (D=13,7m)

Helikopterplassen skal bare brukes til medisinske transporter hvor tidsaspektet er avgjørende og nødvendig treningsflyging for å kunne utføre slike.

KAPASITET;
Plassen er begrenset til helikoptre med største lengde, inklusive begge rotorer (D) på 13,7 meter.

BELYSNING;
Plassen har landingslys, satt i en sirkel, med radius 10.60 meter, med setningspunktet i senter. Det er 22 lys i systemet. Setningspunktet opplyses i tillegg, av 3 flomlyskastere. Se tegning side 11 (merket med grønne sirkler i ytterkant av FATO/TLFO)

MERKING;
Landingsplassen har fast asfaltdekke
Setningspunktet er merket med et gult kors med
rød H.
FATO/TLOF er merket med gul sirkel.
Inn- og utflygingsretningene er merket
med gule piler.
Sikkerhetssonen utenfor FATO/TLOF består av asfaltdekke.

4. Operasjon og vedlikehold

4.1 Bakketjeneste

Instrukser, prosedyrer og annen dokumentasjon ifølge BSL E 4-1 § 6, § 7, § 8, § 9 og § 10.

Instruks for generell orden og sikkerhet

- Dersom personell som ferdes på helikopterplassen oppdager gjenstander som åpenbart utgjør et hinder eller er til fare for helikopteret skal vedkommende fjerne gjenstanden.
  Hvis dette ikke er mulig, skal vedkommende umiddelbart underrette ansvarshavende for bakketjenesten eller leder av plassvedlikeholdet.

- For å kunne ferdes på flyplassens avsperrede områder kreves spesiell tillatelse fra flyplassjefen eller den flyplassjefen har bemyndiget. Kjøretøy er ikke tillatt på landingsplassen uten spesiell tillatelse fra flyplassjefen eller den flyplassjefen har bemyndiget.

- Røyking og all bruk av ild er forbudt på helikopterplassen, samt innenfor en avstand av 20 meter fra helikopteret.
  Røykeforbudet gjelder også inne i kjøretøyer som befinner seg på eller ved helikopterplassen, innenfor avstanden på 20 meter.

- Det er den enkelte ansattes plikt å gjøre seg kjent med plassering og bruk av alt brann- og nødutstyr som er tilgjengelig for bruk på helikopterplassen. Det er plassert 2 x 12 kg. ABE brannslukningsapparater, en lommelykt (nødlykt) og et par varmebestandige brannhansker ved hver av utgangsdørene til landingsplassen fra hangaren (to dører). I tillegg er det plassert 2 x 12 kg ABE brannslukkingsapparat og 2 x 25 kg pulverapparat på vogn i umiddelbar nærhet til fuelanlegget rett utenfor hangaren.

- Det er forbudt å slippe ut olje, drivstoff eller andre tærende eller brannfarlige stoffer, bortsett fra på steder anvist av flyplassjefen eller den flyplassjefen har bemyndiget.

  Ved spill av olje, drivstoff eller andre tærende, brennbare stoffer, skal dette straks fjernes. Dette meldes til ansvarshavende for bakketjenesten eller leder for plassvedlikeholdet, som skal besørge fjerningen.
  Det skal alltid være en sekk med tørr sagflis eller tilsvarende tilgjengelig på plassen til bruk for fjerning av slike spill. Spyling av plassen etter fjerning av oppsuget materiale er å anbefale.

  Større spill av olje, drivstoff eller andre tærende og brannfarlige stoffer skal straks meldes til flyplassjefen eller den flyplassjefen har bemyndiget av den som har forårsaket det. Ansvarlig for at slik melding blir gitt er dessuten bruker av luftfartøy, tankingsselskap samt godkjent verksted, som får kjennskap til spillet.
  Bruker av luftfartøy, bruker av kjøretøy, tankingsselskap, godkjent verksted med videre skal påse at utenforstående ikke kommer i berøring med, eller på annen måte får befatning med spilt olje, drivstoff eller andre tærende og brannfarlige stoffer.

4.2 Plasstjeneste

Rutiner ved helikopterankomst, bakkestopp og avgang.

Generelt

Plassen er videoovervåket hele døgnet, med monitorering på AMK på OUS, samt at sikkerhetsvaktene i sentralblokka OUS har tilgang på alle kameraene på SPAT 24 timer i døgnet. Det er også en monitor på OPS-rommet på basen.

Teknisk beredskap utenfor normal arbeidstid.
Utenfor normal arbeidstid skal teknisk beredskapsvakt kontaktes hvis det er behov for feilretting av lysanlegg eller andre mangler på plassen.
Teknisk vakt er betjent hele døgnet, hele året (H24).

Avgang;

- Besetningen foretar følgende kontroll før avgang:
    - Landingsplassen inspiserer før avgang, for å sikre at det ikke finnes løse gjenstander eller personer på eller like ved plassen.
    - Funksjonen av landings- og flomlys kontrolleres. Store avvik fra normal standard, (mer enn 3 landingslys, 2 lysenheter inntil hverandre eller lysenheter mot innflygninssektor) som ikke virker skal meldes til flygeren. Landingslys har lyssensor og aktiveres automatisk.
    - Redningsmann forestår klarering for oppstart.
    - Besetningen holder spesiell utkikk ved avgang.

Ankomst;

- Besetningen forsikrer seg om at plassen er klar for landing.
- Ved pasientleveranse skal ambulansepersonellet også være med på å sikre plassen.
- Helikopteret sikres eller taues inn i hangar.

Bakkestopp;

- Ved bakkestopp på basen, hvor helikopteret blir stående ubemannet på plassen, skal det sikres mot uvedkommende.

Instruks for plassvedlikehold

1. **Generelt.**
   Leder for plasstjenesten rapporterer til flyplassjefen og det er dens ansvar at plassvedlikeholdet utføres i henhold til kravene i BSL E 4-2 og denne instruks.
2. **Rapportering.**
   Feil og mangler som oppdages ved inspeksjon skal snarest rapporteres og rettes mest mulig omgående, dersom de har flysikkerhetsmessige aspekter.
   Ved prioritering av utbedringsarbeid skal flysikkerheten komme i første rekke.
3. **Inspeksjoner.**
   I henhold til BSL E 4-2, § 6 (1), skal en helikopterplass inspiseres rutinemessig.
   I henhold til BSL E 4-2 § 6 skal vakthavende flybesetning utføre daglig inspeksjon av landingsplassen for å påse at den er fri for løse gjenstander og at landingslys/flomlys fungerer normalt.
   Ansvarshavende for plasstjenesten fortar en inspeksjonsrunde to ganger i uken og elektrotjenesten en gang i uken, totalt tre ganger per uke.
   Disse inspeksjonene utføres i henhold til sjekkliste. Ferdig utfylt sjekkliste (Sjekkliste for plassvedlikehold og elektrotjenesten) lagres i perm hos ansvarshavende for plasstjenesten.
   Inspeksjoner for plassvedlikehold og elektrotjenesten er slått sammen og føres i samme sjekkliste.

   Leder for plassvedlikeholdet og elektrotjenesten rapporterer til ansvarshavende for bakketjenesten.
   Leder for elektrotjenesten og plassvedlikeholdet er ansvarlig for den praktiske gjennomføringen av kontroll- og vedlikeholdsarbeid på alle elektroniske anlegg. Inspeksjonsfrekvens er minimum 1 ganger per uke i henhold til BSL E 4-3, kap. 3 § 6-7
   Feil og mangler som oppdages ved inspeksjon skal snarest rapporteres og rettes mest mulig omgående dersom de har flysikkerhetsmessige aspekter. Flysikkerhet skal komme i første rekke ved prioritering av utbedringsarbeid.

4. **Prosedyrer og opplæring.**
   Sjekkliste med veiledning ligger vedlagt i denne håndboken. Denne ligger også lagret på Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams.
   Liste over opplært personell for plasstjenesten ligger lagret på Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams

Sjekkliste for plassvedlikehold

og elektrotjenesten

MÅNED:	ÅR:

DATO												
UKENTLIG INSPEKSJON												
1. Ferdselsområder og tilstøtende områder												
2. Grønne kantlys landingssirkel												
3. Plattformbelysning (flomlys)												
4. Vindpølse / Belysning												
5. Hinderlys												
6. Oppmerking og Banedekke												
7. Manøvreringsområde												
8. Sikkerhetssone												
9. Brannslukningsapparater												
10. Brøytestikker/brøytekanter												
11. Reservelamper for hver lystype forefinnes												
12. Nye ukjente hinder												
13. Gjerder og avsperring												
MÅNEDLIG INSPEKSJON												
14. Hinderlys, beskyttelsesglass, armaturer og kabler												
15. Farlige og villedende lys finnes ikke												
SIGNATUR												

Feil og mangler ved anlegg som oppdages under inspeksjon og /eller kontroll skal snarest mulig rettes. Ved prioritering av slike arbeider skal i første rekke de flysikkerhetsmessige vurderinger legges til grunn (BSL E 4-2, §5)
Feil og mangler skal rapporteres til flyplassjefen og til operatørene, som vil avgjøre om manglene vil medfører flyrestriksjoner.

Veiledning og forklaring til Sjekkliste for plassvedlikehold og elektrotjenesten

1. **Ferdselsområder og tilstøtende områder:**
   Generell inspeksjon av manøvreringsområdet, med spesiell oppmerksomhet på banedekkets og sikkerhetssonenes beskaffenhet.
2. **Grønne kantlys landingssirkel:**
   Sjekke at lys virker. Ved manglende lys kontakt elektrotjenesten for utbedring.
   At 85 % av lysenhetene skal være operative
   At to lysenheter inntil hverandre ikke kan være ute av drift
3. **Plattformbelysning (flomlys):**
   Sjekke at lys virker. Ved manglende lys kontakt elektrotjenesten for utbedring.
4. **Vindpølse / belysning:**
   Sjekke at lys virker. Ved manglende lys kontakt elektrotjenesten for utbedring. Dersom vindpølsen ikke er i orden, kontakt seksjonsleder for utbedring.
5. **Hinderlys:**
   Ved manglende lys kontakt elektrotjenesten for utbedring.
6. **Oppmerking og banedekke:**
   Kontroller at merking er sterk og klar. Ved avflassing etc. kontakt seksjonsleder for utbedring.
7. **Manøvreringsområde:**
   Kontrollere at manøvreringsområdet er fri for løse gjenstander, sand og lignende som kan forårsake FOD (Foreign Object Damage) eller rotorskade.
   Iverksette feiing eller spyling hvis nødvendig.
8. **Sikkerhetssone:**
   Kontroller at det ikke er gjenstander/hindringer. Sjekk at vegetasjon ikke penetrere innflygningsflater
9. **Brannslukkingsapparater:**
   Forsikre at brannslukningsapparat er tilgjengelig på manøvreringsområdet. Sjekk at brannslokkingsapparater har riktig datostempling og at pil står på grønn merking.
10. **Brøytestikker/brøytekanter:**
    Sjekk at brøytekanter/stikker ikke overstiger 80 cm rundt helikopterplass og at landingslys og Fatolys ikke er tildekket av snø og is.
11. **Reservelamper for hver lystyper forefinnes:**
    Påse at reservepærer for alle lystyper er på lager.
12. **Nye ukjente hinder:**
    Kontrollere at nye og ukjente hinder ikke forefinnes innenfor flytraseene. (Eks. mobil-/ byggekraner)
13. **Gjerder og avsperring:**
    Kontrollere at alle gjerder / porter er intakt. At avsperringslenke er intakt og festet.
14. **Hinderlys, beskyttelsesglass, armaturer og kabler:**
    Sjekk at utstyr er i forskriftsmessig stand. Utføres av elektrotjenesten.
15. **Farlige og villedende lys finnes ikke:**
    Sjekk at det ikke finnes villedende lyskilder i området som kan forstyrre pilot ved inn og utflyging.
16. Rapportere resultatet av foretatte inspeksjoner og eventuelle planlagte, samt iverksatte tiltak av betydning for flysikkerheten til ansvarshavende for bakketjenesten. Skjema lagres i mappe i vaktsentralen

Rutiner for vintervedlikehold

1. **Generelt;**
   Vintervedlikeholdet skal utføres på en slik måte og i et slik omfang at Lufttrafikken kan opprettholdes uten fare for flysikkerheten og med det mål at regulariteten opprettholdes i størst mulig grad. (BSL E 4-2 § 8.)

   Snøbrøyting skal iverksettes ved behov og om mulig så tidlig at trafikk-avviklingen ikke hindres eller forsinkes. (BSL E 4-2 § 8.)

2. **Lokalinstruks for Lørenskog;**
   a. Brøyting iverksettes ved snøfall over 5 cm. dersom varmeanlegget ikke virker, eller ved fonnedannelse på grunn av vind, etc.

   b. Primærområdet er definert som landingsplassen, inkludert sikkerhetssonen.

   c. Sekundærområdet består av tilførselsvei til landingsplassen som skal være åpen for utrykningskjøretøyer og spesielt autorisert trafikk.

   d. Brøytet snø skal transporteres bort til anvist område/deponi. Ingen brøytekant på området skal overstige 80 cm i høyde og skal fjernes så snart som mulig.

   e. Sandstrøing av glatte og isete områder, skal holdes til et minimum, for å unngå skader på helikopterets motorer ved innsugning og unngå skader på om-liggende områder og gjenstander ved rotorvinder.

   f. Kjøretøy som benyttes til brøyting, skal være utstyrt med varsellys, som gir gult blinkende lys (BSL E 4-1 § 6 (8).)

3. Leder for plassvedlikeholdet er ansvarlig for vintervedlikeholdet.

4.3 Elektrotjeneste

Instruks for elektrotjenesten

1. **Generelt:**
   Leder for elektrotjenesten rapporterer til ansvarshavende for helikopterplassen.

2. **Ansvar**
   Leder for elektrotjenesten er ansvarlig for den praktiske gjennomføringen av kontroll og vedlikeholdsarbeider på alle elektrotekniske anlegg.

3. **Inspeksjon og kontroll**

BSL E-4-3 §6
(1) Flyplassens lysanlegg skal inspiseres med en frekvens som sikrer at:
- *a. lysene til enhver tid fungerer som forutsatt, herunder at enhetene lyser normalt, er i posisjon og er uten synlige skader,*
- *b. lysbilledet er korrekt,*
- *c. feil som har oppstått blir rapportert og utbedret snarest mulig,*

(2) Ved alle flyplasser med lysanlegg skal lysanleggene alltid inspiseres før første flyging i mørke finner sted til eller fra flyplassen.
(4) Flyplassens omgivelser skal overvåkes slik at lys som kan utgjøre en fare for luftfartøyers sikkerhet kan oppdages, og slik at det kan oppdages om markante lys i flyplassens omgivelser er endret eller falt bort.
Kontroll av lysanlegget utføres før hver avgang og landing for å ivareta kravet i BSL E 4-3 §6 (1) og (2). Dette utføres av vakthavende flybesetning og er nærmere beskrevet i Instruks for plassvedlikehold punkt 3. Inspeksjoner. Ukentlige inspeksjoner er også beskrevet i instruks for plassvedlikehold under punkt 3. Inspeksjoner.

BSL E 4-3, Vedlegg 1. System for forebyggende vedlikehold del (1.)
Når flyging pågår, skal minst 85% av lysenhetene være operative og systemet for forebyggende vedlikehold skal ikke tillate at to lysenheter inntil hverandre er ikke-operative

Veiledende materiale til forskrift om elektrotjeneste (BSL E 4-3) – Del 2. Akseptabel minstestandard

2.1.4 Overvåking av flyplassens omgivelser for å oppdage farlige eller villedende lys, eller markante lys som er blitt borte, gjennomføres minimum månedlig. I tillegg gjennomføres slik overvåking dersom forholdene tilsier det, for eksempel ved bygge- eller anleggsarbeider eller andre forhold som medfører spesiell belysning.

Informasjon vedrørende farlige eller villedende lys.

Med farlige eller villedende lys, menes nye lys som kan forveksles med lys i det kjente lysbildet eller kjente lys i området som er forsvunnet. Enhver forandring i det kjente lysbildet kan virke villedende og dermed farlig fordi en flybesetning kan mistolke sin posisjon. Hvis dette er lys på eget område eller utenfor som sorterer under elektrotjenesten, skal situasjonen utbedres hurtigst mulig. Enhver slik forandring av lysbildet som antas å kunne virke villedende eller farlig, skal rapporteres til

helikopteroperatørene øyeblikkelig, som er ansvarlig for at alle deres flygere blir forsvarlig underrettet om forholdene.

I henhold til (4) og 2.1.4 - Veiledende materiale til forskrift om elektrotjeneste (BSL E 4-3) del 2 utføres det en månedlig kontroll av farlig eller villende lys. Dette er beskrevet i instruks for plassvedlikehold og er lagt inn i sjekkliste for plassvedlikehold og elektrotjenesten

Hinderlys (faste og blinkende) skal kontrolleres ved visuell besikting minimum
1 gang pr. måned, hva angår skader på beskyttelsesglass, armaturer og kabler, smuss på beskyttelsesglass, samt gjenstander som kan skygge for lysfunksjonen.

Inspeksjonen skal være en kontroll at alt fungerer og at det ikke finnes noen skade på anleggene og at de virker som de skal. For hinderlys uten overvåkingsutstyr skal inspeksjonen også omfatte kontroll av samtlige lys som ikke er sammenkoblet med landingslysene.

Korrektive tiltak;

- Feil og mangler ved anlegg som oppdages under inspeksjon og / eller kontroll, skal snarest mulig rettes. Ved prioritering av slike arbeider, skal i første rekke de flysikkerhetsmessige vurderinger legges til grunn.
  (BSL E 4-3 § 9 og § 12)

- Feil og mangler skal rapporteres ansvarlig for bakketjenesten og eventuelt til helikopteroperatørene, som sammen vil avgjøre om manglene vil medføre flyrestriksjoner.

Elektrotjenestens vedlikeholdsplan

for lysanleggene

1. Generelt.

Denne vedlikeholdsplan er utarbeidet i henhold til BSL E 4-3.

Instruks for elektrotjenesten inneholder beskrivelse av alle pålagte inspeksjoner og den frekvens de skal utføres. Disse inspeksjonene er å betrakte som en del av vedlikeholdsplanen.

I den utstrekning vedlikeholdsarbeider og reparasjoner av elektrotekniske anlegg kan innvirke på flysikkerheten eller landingsplassens anvendelsesområde, skal arbeidet planlegges i samråd med operatørene på plassen.

Modifisering av elektrotekniske anlegg må ikke finne sted uten godkjennelse av Luftfartstilsynet.

Det skal forefinnes dokumentasjon med orientering om El-anlegg, skjemaer og underlag fra leverandører etc. på elektroverkstedet.

2. Lokal planlegging.

- Grønne landingslys i sirkel rundt landingsområdet, skal ha en halvårlig visuell kontroll av alle lysbrønner, med kontroll av kontaktpunkter, kabler og vanndrenering. Utføres hver vår og høst.

- Hinderlys av typen BATT suisse 2IL5, har en levetid på 60 000 timer og krever minimum av vedlikehold ut over de innlagte rutineinspeksjonene. Installasjonssted og dato for installasjonen for hvert enkelt lys skal registreres og lyskilde skiftes ved behov. Alle andre lystyper, slik som kantlys, flomlys og hinderlys av annen type enn BATT suisse 2IL5, skal ettersees og vedlikeholdes i henhold til sjekklister og behov.

3. Reservedeler.

- Det skal forefinnes reservelamper (min. 1 stk) for hver type av belysning som benyttes på plassen, med unntak av type BATT suisse 2IL5, som er tilgjengelig hos hovedforhandler i Oslo på korteste varsel.

4.4 Brann- og redningstjeneste

Havariplan
for

Lørenskog helikopterlandingsplass

1. **Definisjon:**
   Havariplanen gjelder som en veiledende plan over den førsteinnsats som skal ytes ved Oslo Universitetssykehus HF - Lørenskog helikopterplass.

2. **Ansvarshavende for bakketjenesten;**
   Ansvar for utarbeidelse og oppfølging av havariplanen er pålagt ansvarshavende for bakketjenesten, flyplassjef **Gry Strand.**

   Ansvarshavende skal overlevere og gjennomgå havariplanen med Politiet og Brannvesenet i Lørenskog. Likeledes skal det etableres rutiner og metoder som sikrer begge etatene adgang til plassen ved eventuell brann, innbrudd eller lignende, selv om plassen skulle være ubemannet.

3. **Varslingsansvar:**
   AMK-sentralen, Oslo (Oslo Universitetssykehus HF-Ullevål) har ansvaret for varsling i h.h.t. varslingsplan.
   AMK iverksetter trippelvarsling etter at de har mottatt melding om havari/ulykke fra fremmøtt sikkerhets eller ambulansepersonell.

   AMK har ansvar for å varsle Vaktsentralen, Rikshospitalet, som iverksetter varsling og tiltak i henhold til interne rutiner. Ved et eventuelt havari så vil vaktsentralen iverksette varslingsplanen for OSS i eHåndbok, nummer 9969

4. **Varslingsplan**:

AMK Oslo
AMK iverksetter trippelvarsling etter at de har mottatt varsling.
AMK varsler vaktsentralen på Ullevål sykehus på 22 11 80 01 eller 77777

Vaktsentralen Rikshospitalet
Vaktsentralen Iverksetter OSS varslingsplan ihht 9969 eHåndbok. Varslingsplan for Oslo sykehusservice (interne hendelser).

- Sikkerhetssjef – Torkel Thune – 468 37 631
- Flyplassjef – Gry Strand – 991 64 705
- Bakvakt sikkerhet – 948 72 901

Varslingsplan Oslo sykehusservice

Hva	Hvordan
Varsling sentralt (eksterne hendelser)	**Sentralbordet Rikshospitalet** mottar varsling fra sykepleier koordinator i mottak på Ullevål, tar imot beredskapsmeldingen, skriver denne ned og kontroller at denne er riktig. - Sentralbordet varsler inn til ett varslingspunkt i hver klinikk. Ref egen varslingsliste (lagret lokalt). - Første varsling internt i OSS fra sentralbordet RH: Vaktsentralen på RH tlf: (230) 74670. **Vaktsentralen RH varsler operative enheter i OSS på Ullevål** Ref egen varslingsliste.**:** • Portørtjenesten • Vaktsentralen vakttelefon • Teknisk vakttelefon **Vaktsentralen US** og **portørtjenesten US** mottar varsling fra sykepleier koordinator i mottak på Ullevål og tar imot beredskapsmeldingen, skriver den ned og kontroller at den er riktig. Iverksetter interne varslingsplaner. I hovedsak er US første innslagspunkt, deretter RH, AS og RAD. **Ved en stor hendelse/massetilstrømming av pasienter og CBRNe hendelser vil sykehuset (sykepleier koordinator i mottak) varsle alle operative enheter via HelseCIM ihht predefinerte lister.** **Beredskapsleder / sikkerhetssjef OUS** • Varsler dir OSS og egen linje **Enhetene** Varsler i egen organisasjon
Varsling OSS (interne hendelser)	Ved intern svikt i tekniske anlegg og infrastruktur varsles OSS linjen direkte av sikkerhetsvakt eller teknisk personell: **Sikkerhetsvakt / teknisk personell** • Varsler i egen linje, Beredskapsleder/sikkerhetssjef og Eiendomssjef **Beredskapsleder / sikkerhetssjef OUS** • Varsler til dir OSS • Holder Beredskapsseksjonen og kommunikasjonsstaben oppdatert og bistår med informasjon

	• Varsler AD og klinikkledere ved hendelser som kan ha konsekvenser for medisinsk drift. Varsling utover dette som ved sentral varsling. Se forøvring meldeplakaten for varsling av interne hendelser.
Felles varsling til OSS kriseledelse	Dersom foretaket setter krisehåndteringsstab vil det sendes ut epost til OSS kriseledelse med status og oppdateringer gjennom hendelseshåndteringen. Dette gjøres av beredskapsleder /sikkerhetssjef OUS eller klinikkleder
Enhetens varsling	Tilstedeværende vaktpersonell / hjemmevakt / teknisk vakt gjennomgår tilstedeværende personell og andre ressurser og vurder om dette er tilstrekkelig for å håndtere situasjonen. Hvis ikke, avklar hvem som skal kalles inn og hvilke andre ressurser som skal mobiliseres for å håndtere situasjonen. • Iverksett innkalling/mobilisering iht avdelingens varslingsliste.
Normalisering	Sentralbordet Rikshospitalet mottar melding fra sykepleier koordinator i mottak på Ullevål, tar imot normaliseringsmeldingen, skriver denne ned og kontroller at denne er riktig og varsler ihht plan. Vaktsentralen på Rikshospitalet varsler enheter som er berørt/tidligere varslet. Enhetene Varsler i egen organisasjon
Evaluering	*Evaluere varslingen slik at varslingslister blir oppdatert. Ansvar for dette påligger enhetenes ledelse.*

5. Beredskap:
Ved varsling om havari / ulykke på eller i umiddelbar nærhet av plassen, skal tilgjengelig personell ta seg til ulykke / havaristedet for å bekjempe brann, redde ombordværende, yte førstehjelp og deretter sikre skadestedet.

6. Politiet:
Politiet i Oslo varsles på tlf **112,**
Politiet skal deretter rutinemessig varsel brann og ambulanse på **110-113.**

7. Brannvesenet:
Ved varsling på tlf **112**, vil brannvesenet normalt bli varslet rutinemessig, eller det varsles på tlf **110.**

8. Brannslokkemidler:

Helikopterplassen har følgende brannslukningsutstyr:

- 2 stk. 12 kg. ABE pulverapparater i hver hangar.
- 2 stk. 12 kg. ABE pulverapparater på utvendig vegg mellom hangarporter.
- 2 stk 25 kg pulverapparat, mobilt på tralle.
- 2 stk veggmonterte vannslanger, en i hver hangar.

9. Distribusjon av havariplan:

- Alle utgaver av "Flyplasshåndbok Lørenskog" for Lørenskog helikopterplass.
- AMK OSLO.
- Politiet i Lørenskog.
- Brannvesenet i Lørenskog.

10. Øving av havariplanen:

I henhold til BSL E 4-4 skal havariplanen øves regelmessig. Det er en utarbeidet en egen eHåndboks prosedyre for hvordan dette gjennomføres og dokumenteres. eHåndbok - Helikopterlandingsplass - årlig kontroll og revisjon (ous-hf.no) dokument id 145070.
Frekvensen er i henhold til §7 satt til en gang hvert halvår for interne øvelser samt en anmodning hvert annet år fra flyplassjefen til politiet om å gjennomføre en katastrofeøvelse på flyplassen der alle instanser som inngår i havariplanen deltar.

Det øves regelmessig på havari i samarbeid med Lørenskog brannvesen. Ansvarshavende for plasstjenesten skal melde ifra til flyplassjefen når dette gjennomføres slik at det kan loggføres på Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams

Utdrag fra eHåndbok nummer 145070

Øvelser

I henhold til forskrift BSL E 4-4 skal det avholdes regelmessige øvelser på havariplanen. Denne skal avholdes minst hvert halvår. Dette utføres minimum som "table top" øvelser. Beskrivelse av øvelse scenario og deltagere loggføres på Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams.

Flyplassjefen skal også minst hver annet år anmode politiet om å gjennomføre en katastrofeøvelse på flyplassen der alle instanser som inngår i havariplanen deltar. Invitasjon og eventuelt øvelse scenario lagres på samme område på Flyplass - Helikopter | OUSHF-O-951835 Sikkerhetsseksjonen | Microsoft Teams.